



Република Србија  
**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ**

Број: 650-02-00032/2024-07

Датум: 26.03.2024. године

Београд  
Немањина 22-26

### **ДИРЕКТОРУ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ**

Поштовани,

Министарство просвете планира да, у складу са Одлуком Владе Републике Србије, обезбеди бесплатне уџбенике и друга наставна средства из уџбеничких комплета (у даљем тексту: уџбеници) које су школе изабрале да користе у настави у школској 2024/2025. години за ученике основних школа.

Циљ је да се у школској 2024/2025. години, а у складу са средствима из буџета за 2024. годину, у оквиру Програмске активности *Набавка наставних средстава за ученике, полазнике и установе*, обезбеде бесплатни уџбеници за што већи број ученика основних школа.

У складу са тим, потребни су нам подаци о броју ученика у основним школама на територији Републике Србије и то подаци о:

- ученицима из социјално/материјално угрожених породица (примаоци новчане социјалне помоћи);
- ученицима који основношколско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану, укључујући и ИОП 3;
- ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, који се образују по индивидуалном образовном плану, а потребни су им прилагођени уџбеници, као и ученицима који образовно-васпитни рад не оставрују по индивидуалном образовном плану, а којима је потребно прилагођавање (увећан фонт, Брајево писмо, електронски формат);
- ученицима из породица у којима је троје и више деце у систему образовања и васпитања, с тим да наведено право остварује дете/деца која су ученици основне школе. Уколико основну школу похађа више деце из породица које остварују право за добијање уџбеника на основу овог критеријума, уџбенике добија дете/деца која су прва почела да стичу основно образовање и васпитање, без обзира на редослед рађања;

- ученицима из породица у којима је носилац родитељске бриге само један родитељ, односно уколико је други родитељ преминуо или је непознат;
- ученицима који болују од ретке болести;
- ученицима који остварују право на туђу негу и помоћ;
- ученицима првог и другог разреда основне школе који су глуви, а којима су потребни прилагођени уџбеници у електронском формату, са видео садржајима на српском знаковном језику.

Школи се као доказ о испуњености услова доставља следећа документација:

- за ученике социјално/материјално угрожених породица - примаоце новчане социјалне помоћи – решење (копија) којим се утврђује право на остваривање социјалне новчане помоћи;
- за ученике који су из породица у којима је троје и више деце у систему образовања и васпитања, с тим да наведено право остварује дете/деца која су ученици основне школе. Уколико основну школу похађа више деце из породица које остварују право за добијање уџбеника на основу овог критеријума, уџбенике добија дете/деца која су прва почела да стичу основно образовање и васпитање, без обзира на редослед рађања (средња школа, факултет) – потврду образовно-васпитне установе о својству ученика, односно студента. Потврда образовно-васпитне установе о својству ученика прилаже се за свако дете. За ученике који се налазе у основној школи, школа не издаје потврду, јер школа поседује податке о наведеним ученицима;
- за ученике из породица у којима је носилац родитељске бриге само један родитељ – решење (копија) којим се утврђује својство родитеља, односно умрли лист за другог родитеља;
- за ученике који болују од ретке болести – извештај лекара;
- за ученике који остварују право на туђу негу и помоћ – решење (копија) којим се утврђује наведено право.

За ученике који основношколско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану (ИОП1, ИОП2 и ИОП3), није потребна посебна документација, јер школа поседује податке о наведеним ученицима.

Директор и запослени у школи одговорни су за благовремено обавештавање свих родитеља, односно других законских заступника ученика, путем успостављених канала комуникације, као и за прикупљање документације, унос и тачност унетих података.

Захтевану документацију школе чувају у својој архиви и достављају је на захтев надлежне школске управе.

### УПУТСТВО ЗА УНОС

Ако ученик остварује право по више основа, подаци о истом уносе се на основу једног критеријума.

Ако ученик остварује право по више основа, а један основ је стицање образовања и васпитања по индивидуалном образовном плану или који образовно-



васпитни рад не остварује по индивидуалном образовном плану, али има потребу за прилагођавањем (увећан фонт, Брајево писмо, електронски формат), уџбенике добија по том основу.

Унос се врши кроз ИС „Доситеј“, у оквиру картице *Бесплатни уџбеници*. Када се кликне на поменућу опцију, отвора се падајући мени са четрнаест (14) опција описаних у наставку. Будући да је падајући мени велики, можда ће бити потребно да користите скрол траку да бисте видели све опције.

## 1. Провера уноса - ОБАВЕЗНО!!!

Опцију **Провера уноса** користите на крају рада. **КОРИШЋЕЊЕ ОВЕ ОПЦИЈЕ ЈЕ НЕОПХОДНО ЗА СНИМАЊЕ ПОДАТАКА.**

Пошто завршите унос ученика по свим категоријама и језицима наставе, потребно је да одаберете ову опцију. У оквиру ње налазе се два поља.

Друго поље садржи мејл адресу коју сте унели у ИС „Доситеј“ на коју ће Вам бити послат мејл за валидацију података. Ову адресу можете изменити, након чега је потребно да кликнете на дугме **Ажурирајте мејл адресу**. Уколико желите да ажурирате мејл адресу, **ТО ЈЕ ПОТРЕБНО УРАДИТИ ПРЕ** него што кликнете на дугме **Провера**.

У прво поље потребно је унети збир бројева ученика које сте распоредили унутар различитих категорија 2-14 (дакле укључујућу и категорију у оквиру тачке 14 (видети испод)), а потом кликнути на дугме **Провера**. Овај корак служи да осигура да нисте пропустили да унесете ниједног ученика. Код готово свих школа овај број ће одговарати укупном броју ученика у школи. У случају школа које унесу податке у описане у оквиру тачке 10, укупан број ученика у школи ће бити увећан за број ученика у овој категорији, будући да се ови ученици броје два пута.

Уколико унесете број који се не поклапа са збиром ученика по категоријама, биће приказано обавештење да се бројеви не слажу, те да је потребно да се наведени подаци коригују.

Када унесете број који се поклапа са збиром ученика по категоријама и кликнете на дугме **Провера**, привремено ћете закључати могућност измене података и започети процес коначне верификације. На мејл адресу (из другог поља) стићи ће Вам мејл са прегледом унетих података, на чијем дну се налазе два линка, као на слици испод. Помоћу ових линкова моћи ћете да податке откључате, у случају потребе за корекцијом (други линк), или да их трајно закључате уколико је преглед података у мејлу у складу са жељеним стањем (први линк). **НЕОПХОДНО ЈЕ ДА ПОСЛЕДЊИ КОРАК ВАШЕГ РАДА БУДЕ КЛИК НА ЛИНК ЗА ПОТВРДУ ПОДАТАКА (први линк), КАКО БИ ПОДАЦИ БИЛИ СНИМЉЕНИ У БАЗУ.**

Уколико се након потврђивања података појави потреба за додатним корекцијама, потребно је да пошаљете допис, уз образложење, на мејл адресу [sanja.dulac@mpn.gov.rs](mailto:sanja.dulac@mpn.gov.rs) након чега ће Ваша молба бити размотрена и уколико буде одобрена, биће Вам омогућено додатно ажурирање података. Одлука о могућности ажурирања података биће вам прослеђена у одговору на мејл адресу са које сте се обратили. **У том случају, Ваши подаци ће бити откључани и потребно је да се понови провера уноса и да последњи**



корак буде клик на први линк у оквиру мејла за верификацију података. Уколико не поновите верификацију, измењени подаци неће бити снимљени.

[1321] Верификација података May 12, 2021 12:37 PM

From: [verifikacija@mpn.gov.rs](mailto:verifikacija@mpn.gov.rs)  
To:   
Reply To: [verifikacija@mpn.gov.rs](mailto:verifikacija@mpn.gov.rs)

БРОЈ КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ НОВЧАНЕ ПОМОЋИ		
Језик	Разред	Број корисника социјалне новчане помоћи
Српски језик	1	10

БРОЈ ТРЕЋЕГ И СВАКОГ НАРЕДНОГ ДЕТЕТА		
Језик	Разред	Треће и свако наредно дете у породици
Српски језик	1	20

УЧЕНИЦИ КОЈИ СЕ ОБРАЗУЈУ ПО ИОП-СТАНДАРДНИ УЦБЕНИЦИ		
Језик	Разред	Укупан број ученика ИОП-1 за које је потребан стандардни уџбеник
Српски језик	1	3

УЧЕНИЦИ КОЈИ КОРИСТЕ УЦБЕНИКЕ СА УВЕЋАНИМ ФОНТОМ			
Језик	Разред	Фонт 18	Фонт 24
Српски језик	1	1	2

Време верификације: 12.05.2021. 12:37:31

Линк за потврду података (даља измена података ће бити онемогућена, осим уз посебну дозволу од стране Министарства у складу са упутством): <https://dositej.mpn.gov.rs/verifikacija.php?ustanova=1321&a=Ze8Nr0ja1u>

Линк за откључавање привремено закључаних података ради исправљања грешке: <https://dositej.mpn.gov.rs/verifikacija.php?ustanova=1321&c=WTDFRuB6E5>

## 2. Ученици који примају социјалну новчану помоћ

- Одабрати језик наставе за који желите да унесете податке
- Кликнути на Додај нови унос
- У прозору који се отвори, одабрати разред
- Уписати број ученика који на основу примања социјалне новчане помоћи остварују право на бесплатне уџбенике, за дати језик наставе и разред
- Током рада, преглед унетих података моћи ћете да пратите у табели у оквиру сваке опције
- Разреде можете брисати коришћењем дугмета Обриши
- Број ученика можете мењати коришћењем дугмета Измени
- Поступак поновити за сваки разред и језик.

## 3. Треће и свако наредно дете

**ВАЖНА НАПОМЕНА:** Број деце у породици која ће остварити право на бесплатне



уџбенике одређен је бројем деце која су у тој породици треће и наредно дете у систему образовања и васпитања. Пример: Уколико породица има троје деце у систему образовања и васпитања – једно дете у средњој школи и два детета у основној школи, право на бесплатне уџбенике остварује једно дете из основне школе и то старије дете.

Поступак уноса података је исти као претходно описану групу ученика.

#### **4. Ученици који се образују по ИОП-у 1 за које се набављају стандардни уџбеници**

Поступак уноса података је исти као за претходне групе ученика.

#### **5. Ученици који се образују по ИОП-у 2 за које се набављају стандардни уџбеници**

Поступак уноса података је исти као за претходне групе ученика.

#### **6. Ученици који се образују по ИОП-у 3 за које се набављају стандардни уџбеници**

Поступак уноса података је исти као за претходне групе ученика.

#### **7. Ученици који користе Брајево писмо и алтернативе**

За унос бројева ученика који користе уџбенике на Брајевом писму, поступак уноса је сличан као у претходним случајевима. Овде је, пошто се одабере опција Додај нови унос, потребно најпре унети укупан број ученика за сваки разред којима су потребни уџбеници на Брајевом писму, а потом и распоредити ове ученике на понуђене електронске алтернативне уџбенике (.pdf, .doc, .docx, .txt, .mp3, .wav, ODF), за случај да уџбеници на Брајевом писму не могу да буду обезбеђени.

#### **8. Ученици који користе асистивне технологије и електронске формате уџбеника**

Након позивања опције Додај нови унос унутар ове опције, потребно је ученике који користе електронске формате и асистивне технологије, разврстати по групама формата (.pdf, .doc, .docx, .txt, .mp3, .wav, ODF). Приликом одабира формата потребно је имати у виду које асистивне технологије ученик користи како би се упарили потребни формати са уређајем асистивне технологије.

#### **9. Ученици који користе уџбенике са увећаним фонтом**

Након позивања опције Додај нови унос унутар ове опције, потребно је ученике који користе уџбенике са увећаним фонтом разврстати по групама величине фонта (фонт Verdana 18 pt и 24 pt), у складу са Правилником о начину прилагођавања уџбеника („Службени гласник РС“, број 21/20).

#### **10. Ученици који користе електронске уџбенике са видео садржајима на српском знаковном језику**

Поступак уноса за ученике првог и другог разреда основне школе који су глуви, а којима су потребни прилагођени уџбеници у електронском формату са видео садржајима



на српском знаковном језику је исти као у претходним опцијама, с тим што је у оквиру ове категорије доступан само српски језик наставе и само први и други разред. Будући да је у плану набавка ових уџбеника само за предмет Српски језик, **НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА УЧЕНИКЕ КОЈЕ УНЕСЕТЕ У ОКВИРУ ОВОГ ПОЉА ТАКОЂЕ УРАЧУНАТЕ И У ОДГОВАРАЈУЋУ ДРУГУ КАТЕГОРИЈУ, КАКО БИ ДОБИЛИ СВЕ ПРЕДВИЂЕНЕ УЏБЕНИКЕ!!!**

Пошто ћете ове ученике уносити на два места, приликом рачунања контролног броја, потребно је да их бројите два пута! Дакле, у опцији Провера уноса уносите збир свих унетих вредности у свим опцијама, без обзира на то што су неки ученици унети два пута!

**11. Ученици из породица у којима је носилац родитељске бриге само један родитељ**

Поступак је исти као за унос података по критеријумима 2-6.

**12. Ученици који болују од ретке болести**

Поступак је исти као за унос података по критеријумима 2-6.

**13. Ученици који остварују право на туђу негу и помоћ**

Поступак је исти као за унос података по критеријумима 2-6.

**14. Остали ученици (они који нису укључени у набавку бесплатних уџбеника од стране Министарства просвете)**

У оквиру последње категорије потребно је да унесете број **преосталих** ученика, односно број ученика који не остварују право на бесплатне уџбенике по разредима (нпр. ако у трећем разреду има укупно 57 ученика у свим одељењима, од којих 7 припада категорији Ученици који примају социјалну новчану помоћ, 6 категорији Треће и свако наредно дете, а 3 категорији ИОП 2 – у оквиру ове опције у случају трећег разреда треба унети број 41). Унети број ученика **улази** у збир који се користи за проверу описану у оквиру тачке 1.

**ЈОШ ЈЕДНОМ НАПОМИЊЕМО ДА ЈЕ, ПОСЛЕ УНОСА СВИХ УЧЕНИКА НЕОПХОДНО ДА УПОТРЕБИТЕ ОПЦИЈУ ПРОВЕРА УНОСА И ПОТВРДИТЕ ПОДАТКЕ КЛИКОМ НА ЛИНК ИЗ МЕЈЛА, ЈЕР БЕЗ ПРОВЕРЕ ПОДАТАКА ПОДАЦИ НЕЋЕ БИТИ СНИМЉЕНИ!!!**

У укупан број ученика треба да урачунате све вредности унете у оквиру категорија описаних изнад у тачкама од 2 до 11, у свим разредима и на свим језицима. **ОВАЈ БРОЈ ТРЕБА ДА БУДЕ ЈЕДНАК УКУПНОМ БРОЈУ УЧЕНИКА У ШКОЛИ** (осим за школе које имају ученике у категорији описаној у тачки 10, код којих ће бити увећан за број унет у овој категорији).

Школа наведене податке уноси најкасније до **20. априла 2024.** године.

Како упис ученика у први разред траје до 31. маја, свака школа ће урадити процену броја ученика првог разреда који остварују ово право, на основу броја пријављених ученика у осталим разредима.

Уколико будете имали неких нејасноћа или недоумица у вези са остваривањем права на бесплатне уџбенике, молимо Вас обратите се Министарству просвете, Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање, тел. 011 3065 446 или електронским путем на адресу:

[osnovno@mpn.gov.rs](mailto:osnovno@mpn.gov.rs) .

Уколико будете имали неких нејасноћа или недоумица око прикупљања података, молимо Вас обратите се Министарству просвете, Сектору за дигитализацију у просвети, електронским путем на адресу:

[besplatni.udzbenici@mpn.gov.rs](mailto:besplatni.udzbenici@mpn.gov.rs)

Када је реч о нејасноћама или недоумицама око прикупљања података о броју ученика који у раду користе прилагођене уџбенике или уџбенике на знаковном језику, молимо Вас да се обратите Министарству просвете, Сектору за унапређивање људских и мањинских права у образовању, тел. 011 3615 034 или електронским путем на адресу: [inkluzija@mpn.gov.rs](mailto:inkluzija@mpn.gov.rs).

С поштовањем,



МИНИСТАР

*Славица Ђукић Дејановић*  
Проф. др Славица Ђукић Дејановић